

Základní škola a mateřská škola bratří Fričů Ondřejov, okres Praha – východ
nám.9. května 68, 251 65 Ondřejov

Projekt

„ Barevný svět “

(k průřezovému tématu „ Výchova k myšlení v evropských souvislostech “)

Příloha školního vzdělávacího programu SLUNCE

***Autoři projektu: PeaDr. Dobroslava Fárníková
Mgr. Jiří Jermář
Ing. Jarmila Modráčková
Nataša Škardová***

Garant projektu: Nataša Škardová

Cíl projektu:

Cílem projektu je nabídnout žákům prostřednictvím činnostního učení možnost rozvíjet a integrovat základní vědomosti potřebné pro porozumění odlišnostem mezi národy. Podněcuje zájem žáků a zprostředkuje jim poznání Evropy a světa jako uspořádaného prostředí měnícího se v čase, v němž se lidé setkávají, společně řeší problémy a utvářejí svůj život. Žáci si zpřesňují obraz Evropy, uvědomují si souvislosti řešení běžných situací občana s globálními problémy a možnosti utváření své vlastní životní perspektivy v evropském a globální prostoru.

Osnova, časový plán projektu:

Projekt se skládá ze 4 dílčích projektů a jejich realizace bude probíhat po celý školní rok od září 2007 do června 2008.

Zahájení projektu:

Dle časového a tématického plánu realizace průřezových témat.

Vlastní průběh dle dílčích projektů:

Využití projektový dní a jednotlivých hodin vyučujících předmětů.

	Název dílčího projektu	Cílová skupina žáků	Časová dotace	Mezipředmětové vztahy	TO
1.	DNY „D“	1.-9.	35	Z,Aj,Nj,Vv, Inf,Čj,Ov,Rv Pč,Přv,Prv, Th	VMEGS 3.1.,3.2., 3.3.,
2.	POROVNÁVÁNÍ MĚST	8.	3	Z	3.1.
3.	VLAJKA ČR	8.	3	Z	3.3.
4.	ATLETIÁDA	1.-9.	12	Z,Tv,Vv,Čj, Inf,Prv,Přv	3.1.

Hodnocení projektu:

Po skončení projektu žáci shlédnou prezentaci výstupních prací spolužáků a shrnou poznatky, které během realizace projektu získali. Prezentace budou zveřejněny na webových stránkách školy.

Dílčí projekt P2 TO 3.1.:

„Atletiáda“

Charakteristika:

Pomocí sportovního zapálení rozvíjet u žáků hrdost na reprezentaci třídy (země), schopnost spolupracovat v týmu dodržovat pravidla sportovního zápolení.

Cílová skupina: 1. – 9. třída

Časová dotace: 12 hodin

Metody: sportovní soutěžení

Cíle: zásady fair play, dosahování osobního maxima, mezinárodní setkávání

Velikost skupiny: sportovní zápolení – 6 žáků z každé třídy (3ch + 3d)

Rozvíjené kompetence: občanské, sociální a personální

Klíčová slova: inkluze (začlenění), reprezentace, Evropa

Pomůcky: kriketové míčky, pásmo, značky, stopky, hrábě, startovací bloky, startovací klapka

Postup a organizace: dva měsíce před konáním projektu si žáci vyberou jednu evropskou zemi.

Vyučovací předmět Časová dotace	Aktivita, postup (odpovídá vyučující příslušného předmětu)
Prvouka /1.stupeň/ 2 hodiny Zeměpis /2.stupeň/ 2 hodiny	Žáci najdou a vyznačí v pracovním listu evropskou zemi, kterou si vybrali. Pomocí knih, atlasů a internetu si zjistí základní informace a zajímavosti o své zemi. Vybraný stát představí každá třída na panelu / nástěnce/. Rozsah informací je přímoúměrný věku žáků. Žáci si připraví státní vlajku vybrané země, pod kterou nastoupí na atletické soutěže.
Tělesná výchova 4 hodiny	A. Žáci 9. ročníků, kteří nebudou soutěžit připraví jednotlivé atletické disciplíny (hod kriketovým míčkem, skok do dálky, běh na 60m, běh na 1500m). Při vlastní soutěži budou měřit sportovní výkony a zaznamenávat do jednotlivých tabulek. B. Reprezentanti jednotlivých států (3 chlapci a 3 dívky z každé třídy) nastoupí pod státní vlajkou vybrané země ke slavnostnímu zahájení atletické soutěže. C. Sportovní zápolení ve 4 atletických disciplínách – hod KM, skok daleký, běh na 60 m a vytrvalostní běh na 1500 m. D. Slavnostní vyhlášení výsledů a předání cen.
Výtvarná výchova 2 hodiny	- příprava státní vlajky vybrané země - výtvarné pojetí „Atletιάdy“
Český jazyk 2 hodiny	- reportáž z „Atletιάdy“ - rozhovory s účastníky atletické soutěže
Informatika 9.tř. 2 hodiny	- umístění fotografií a textů na webových stránkách školy

Zpracovala: Nataša Škardová

Dílčí projekt P 3 TO 3. 2:**„ Vlajka ČR “**

Charakteristika:	Pomocí zajímavého barevného pokusu a tvořivé aktivity žadů přispět k pochopení významu pojmu státnosti, propojení předmětů chemie, zeměpisu. Zapojen proces experimentu a praktické činnosti.
Cílová skupina:	8.ročník
Časová dotace:	3 hodiny (Ch - 2 hod., Ov (D) – 1 hod.)
Metody:	skupinová práce, prezentace, diskuse
Velikost skupiny:	3 žáci
Cíl:	Aktivizovat zájem o chemii, procvičit práci s lab. pomůckami, experimentálně vytvořit vhodnou pro chemické vytvoření vlajek jiných států Evropy. Sounáležitost s Českou republikou i Evropou.
Rozvíjené kompetence:	k učení k řešení problému komunikativní
Klíčová slova:	státnost, Evropská Unie, vlajka, republika, Evropa
Pomůcky :	chemikálie a chemické pomůcky uvedené dále v textu, nůžky, filtrační papír, bílé štětec, vata, tužka, pravítko, kelímky, lepidlo na papír a textilie, přístroj na elektrolyzu, stejnosměrného proudu
Postup, organizace:	Týden před konáním projektu učitel motivuje žáky, ti mají za úkol zjistit, které vlajky Evropy mají barvy modrou červenou a bílou, zjistit z dostupných zdrojů základní informace o vybraných státech. Prostudovat učitelem rozdané texty o možnostech chemických reakcí spojených se změnou a tvorbou barev. Prostudovat doporučenou literaturu. Zjistit znak obce a v literatuře najít podle možností potřebné reakce pro příslušné barvy.

Vyučovací předmět Časová dotace	Aktivita (odpovídá vyučující příslušného předmětu)
Zeměpis 1 hod.	Žáci naváží na učivo o Evropě, topografii jednotlivých států a představí jednotlivé vybrané státy (kulturu, odívání, jídlo apod.). Mimo vlajky ČR vyberou další vhodné vlajky k použití základních barev červená, modrá (bílá).
Chemie 2 hod.	Učitel prověří vědomostní orientaci v zadané oblasti (A). Rozdělí žáky do skupin. Ti podle laboratorních postupů pracují na chemických pokusech. A. Ověřování znalostí o indikátorech lakmus, fenolftalein, a srážecích reakcích sulfanu a stříbrných solí, event. dalších reakcí podle přílohy č. 1 B. Z filtračního papíru nebo bílého plátna vystříháme 5 ks obdélníků velikosti A6, na které nakreslíme obrysy české státní vlajky pro bílý (B) a červený (Č) pruh a pro modrý (M) klín. Jednotlivé díly se v rohu označíme písmeny B, Č a M. Každý obdélník rozstříháme na 2 pruhy B a Č a klín M C. Chemickými barevnými reakcemi (příslušné díly štětcem či vatou natřeme, nebo stříčkou či fixírkou postříkáme bezbarvými chemikáliemi) dosáhneme toho, aby působením jediného společného činidla klín M zmodral, pruh Č zčervenel a pruh B zůstal bílý. Podrobný postup je přílohou k projektu č. 2 D. Doplnňující úkoly: Které jiné státní vlajky nebo znaky lze uvedenými chemickými reakcemi vytvořit .

Zpracoval Mgr. Jiří Jermář
podle materiálů z KAFOMETU

DÍLČÍ PROJEKT P2 TO 3.1., 3.2., 3.3.**DNY „D“**

Charakteristika: Zaměřit se na využití těch důležitých dnů v kalendáři během školního roku, které lze využít při výchově k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Cílová skupina: 1. – 9. třída

Časová dotace: 35 hodin

Metody: rozmanité aktivity, soutěže, diskuze, týmová práce, presentace, projektové dny, pracovní listy, pozorování, práce v terénu, ankety, hry.

Cíl: Při realizaci se hlavně zaměřit na „výchovu pro život“. Podporovat osobní zodpovědnost, morálku, racionální uvažování, kritické myšlení a tvořivost.

Velikost skupiny: dle potřeby, někdy celá třída nebo skupina, všichni žáci – projektové dny.

Rozvíjené kompetence: občanské, sociální a personální, k řešení problémů, k učení, komunikativní, pracovní.

Klíčová slova: spolupráce, Evropa, planeta Země, tolerance, lidská práva, globální problémy, zodpovědnost, zdravý životní styl, pomoc.

Pomůcky: viz příložené okruhy dílčího projektu – specifické ke každému okruhu.

Postup a organizace: učitel předem seznámí žáky s pojmem „Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech“. Vysvětlí smysl a charakteristiku projektu. Seznámí žáky s časovým harmonogramem, projektovými dny, programem jednotlivých dnů, aktivitami, zadá potřebné úkoly atd.

Postupně budou žáci včas seznamováni s jednotlivými úkoly a programem v rámci jednotlivých vyučovacích hodin, prostřednictvím třídních učitelů – třídnické hodiny, garanta projektu, pracovních týmů, školního časopisu. Žáci se budou aktivně podílet na přípravách projektových dnů a některých aktivit (např. žáci 9. a 8. tř.).

Dílčí projekt DNY „D“ je rozložen do 7 okruhů – dle důležitých dnů v kalendáři. Realizace probíhá postupně během celého školního roku 2007/2008, pouze okruh č. 7 – DNY ETNIK – jejich kultura je naplánována na 4 roky (každý rok je věnován jedné kultuře – etniku).

Název okruhu DP	Cílová skupina	Časová dotace	Mezipředmětové vztahy	TO
1. Co nás v Evropě spojuje a co rozděluje	6. – 9.	6 hodin	Th – třídnická hodina Z Aj Nj Vv Inf Čj	3.2.
2. Rovné šance pro všechny	6. – 9.	4 hodiny	Th Z Ov Rv	3.3.
3. Země je jen jedna 2.2.4. Den Země	1. – 9.	7 hodin	Th Z Př Přírodní praktika Ov Čj Inf.	3.1.
4. DEN EVROPY – 5.5. Jednota je v rozmanitosti	8. (pro I.stupeň + pro II.stupeň	3 hodiny	Z Ov Inf.	3.2.
5. Z národů ač jsme různých DEN DĚTÍ – 1.6.	9. - organizace - účast 1.-9.	6 hodin	Th Př Z Inf Ov	3.1
6. DEN ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ 5.6.	5. – 9.	3 hodiny	Th Z Př Pě Vv Inf.	3.1. 3.2.

7. DNY ETNIK – Různé kultury 1. rok – INDIÁNI – Babí léto (podzim) <hr/> 2. rok – AUSTRÁLCI – ABORIGINAL (zima) <hr/> 3. rok – Afričané, Křováci, Pygmejové, Masajové – Rok Afriky (léto – červen) <hr/> 4. rok – KELTOVÉ, SLOVANÉ (duben, květen)	3. – 9.	5 hodin	Th Ov Vv Pč Inf. Z Př Čj Prv Přv Hv	3.2.
---	---------	---------	---	------

Hodnocení DP P2 DNY „D“

Po skončení dílčího projektu budou presentace jednotlivých okruhů panely, nástěnky, výstavky výtvarných prací pro veřejnost, příspěvky do školního časopisu, do OZVĚN, pořídit z některých projektových dnů video, zveřejnění akcí na webových stránkách školy.

Jednotlivě vypracované okruhy dílčího projektu P2 DNY „D“ budou postupně podle potřeby dopracovány a zveřejněny. Zatím jsou připraveny k realizaci první 3 okruhy, další budou dopracovány přibližně ve stejném duchu na dohodnuté téma.

Zpracovala: Dobra Fárníková

1. OKRUH DÍLČÍHO PROJEKTU P2 TO 3.2.**Co nás v Evropě spojuje,
co nás rozděluje!**

8.9. Den gramotnosti

26.9. Den evropských jazyků

21.11. Den pozdravů

Charakteristika: Pomocí zajímavých aktivit (Globální výchova: Selby), diskuzí, ankety, nástěnky – popřípadě panelu, se zaměřit na rozvoj vnímání, představivosti, komunikačních schopností a myšlení žáků. Propojení předmětu zeměpisu, výtvarné výchovy, českého jazyka, cizích jazyků (Aj, Nj).

Cílová skupina: 8. ročník

Časová dotace: 8 hodin

Metody: skupinová práce, presentace, diskuse, práce s tiskem, odbornou literaturou

Cíle: Využít těchto světových významných dnů pro osobnostní a sociální rozvoj žáků (dovednosti pro učení a studium, komunikace – řeč těla, znaky – cvičení pozorováním a empatického a aktivního naslouchání. Aktivovat zájem žáků o Evropu, o život jejich obyvatel, o životní styl a vzdělání mladých Evropanů.

Rozvíjené kompetence: k učení, komunikativní, sociální a osobní informační.

Klíčová slova: gramotnost, Evropa, jazyky, rozmanitost, pozdrav, vzdělání, Evropská unie.

Pomůcky: slovníky, časopis „Lidé a země“, „Koktejl“, internet, nástěnka, Globální výchova D. Selby.

Postup a organizace: V úvodní hodině zeměpisu učitel seznámí žáky s tímto tématickým okruhem DP2, s jeho organizací a postupem. Zadá úkoly, podá informace o časovém harmonogramu, objasní taktiku a strategii. Zajistí presentaci, výstavku výtvarných prací, informace pro školní časopis.

Zeměpis 2 hodiny	Žáci pomocí pracovních listů si zopakují učivo – „Jazyky světa“ – práce s mapou, dále se zaměří na vyhotovení mapy evropských jazyků. Referáty – historie a vývoj některých jazyků – presentace. Hra, aktivita – kulatý stůl – žáci představují jednotlivé zástupce některých evropských států (vlajka) – uvítání, pozdrav, představit svoji zemi – různé možnosti.
Anglický jazyk 1 hodina	Aktivita „ <u>Kouzelný mikrofon</u> “ – schopnost naslouchat, vyjádřit názor, zapojit se do hovoru.
Německý jazyk 1 hodina	Pěstovat ve třídě „Strom přátelství“ – pozdravy. Dopis do ciziny – předem připravený formulář – str. 90 – „Výchova pro 21. století – H. Horká“.
Český jazyk 1 hodina	Aktivita „Obraz mého jména“ – jméno s rytmem jméno v pohybu <u>Anketa</u> – Porovnat slovník mládeže před 50 lety se slovníkem dnešních dětí.
Občanská výchova	Význam vzdělání pro člověka, pro společnost – <u>ANKETA</u>
Výtvarná výchova 1 hodina	Různé druhy písma – rozmanitost! Připravit nástěnku ke Dni pozdravů.
Informatika	Vyhledávání informací k danému tématu. Připravit výstupy z projektu, informace uveřejnit na webové stránce školy.

2. OKRUH DÍLČÍHO PROJEKTU P2 TO 3.3. „Rovné šance pro všechny“	„Rovné šance pro všechny“ 16.11. Den tolerance 10.12. Den lidských práv
---	--

Charakteristika: Pomocí pracovních listů a několika aktivit nasměřovat žáky k tomu, aby si uvědomili, některé evropské hodnoty jako jsou lidská práva, úcta k zákonům, spravedlnost, solidarita, tolerance, odpovědnost, ohleduplnost a ochota pomáhat zejména slabším. V hodině občanské výchovy a třídnických hodinách se věnovat diskusi (i anketě) nad knihou J. Hanzelky „O toleranci“.

Cílová skupina: 6. – 9.

Časová dotace: 4 hodiny

Metody: rozmanité aktivity, anketa, referáty, diskuse, práce s tiskem, časopisy.

Cíle: Aktivizovat u žáků zájem o politický zeměpis, vést je ke sledování dění kolem sebe – zprávy, tisk (na všech úrovních – ve třídě, obci, v ČR, ve světě. Zařadit hry (aktivity), které varují před lidskou lhostejností.

Velikost skupiny: práce ve skupinách (5 žáků), kolektiv třídy.

Rozvíjené kompetence: občanské, sociální, personální.

Klíčová slova: tolerance, listina lidských práv, lhostejnost, kulturní rozmanitost, pozitivní postoje, rasismus, homosexualita, majority, minority.

Pomůcky: kniha „O toleranci“ – J. Hanzelka, Výchova pro 21. století – H. Horká – aktivita – „Pavouček kladných vlastností“, „Moji kamarádi“, pracovní listy, mapa.

Postup a organizace: Žáci dostanou namnožené texty z knihy J. Hanzelky: „O toleranci“ k prostudování, aby mohli při hodinách v Z, Th, Ov, Rv s nimi aktivně pracovat. Dále budou pravidelně (práce skupin) sledovat zpravodajství, tisk (noviny) a postupně se snažit o zmapování oblastí světa, kde se nedodrží lidská práva. Při diskusích, prezentacích navrhnout možné způsoby řešení.

Vyučovací předmět Časová dotace	Aktivita, postup (odpovídá vyučování příslušného předmětu)
Zeměpis 2 hodiny	Žáci 8. a 9. ročníku si zopakují v rámci politického zeměpisu oblasti, kde je dodržování lidských práv velkým problémem. Třída rozdělena na 4 skupiny – práce s atlasem – politickou mapou světa, tiskem, internetem – připravit si podklady pro diskusi. Každá skupina rovněž navrhne možnosti pomoci, určitá řešení.
Třídnická hodina	Probrat pojem slova tolerance v třídním kolektivu – aktivita (bouře mozků). Den tolerance, Den lidských práv – beseda.
Občanská výchova 1 hodina	Aktivita zaměřená na zjišťování a analýzu znalosti i na rozvoj logického myšlení a postřehu se nazývá – PAVOUČEK KLADNÝCH VLASTNOSTÍ (Výchova k toleranci 1996) viz příloha – ukázka
Rodinná výchova 1 hodina	J. Hanzelka – <u>O toleranci</u> – věnovat se vztahům v rodině. Věnovat pozornost důvodům, pro které by si děti měly vážit rodičů – sestavit žebříček hodnot.

3. OKRUH DÍLČÍHO PROJEKTU P2 TO 3.2.**„Země je jedna“
22.4. Den Země**

Charakteristika: Posílit výchovu k ekologické gramotnosti, uvědomit si její nezbytnost, dále osobní zodpovědnost za stav naší planety a hlavně získávat praktické dovednosti pro dodržování trvale udržitelného života na Zemi.

Koncepce „Dne Země“ bude vždy vycházet z aktuální potřeby školy a obce. Každý rok bude probíhat (a vždy probíhal) Den Země podle určitého konkrétního scénáře, námětu. Během patnácti let, kdy se na naší škole Den Země slavil, jsme získali mnoho zkušeností, námětů, dovedností i důležitých kontaktů. Den Země je na naší škole velkým svátkem pro všechny žáky i učitele a pokaždé si tento den dobře prožijeme a zároveň i dostatečně užijeme.

Žáci globální problematiku stavu naší planety poznávají pomocí rozmanitých aktivit, které dostatečně naplňují heslo: „Mysli globálně, jednej lokálně“.

Cílová skupina: 1. – 9. třída

Časová dotace: 7 hodin

Metody: praktické činnosti (např. sázení stromků, mapování černých skládek, čištění studánek...atd.), skupinová práce, soutěžení, terénní pozorování, práce s informacemi, internetem, odbornou literaturou, besedy, exkurze, presentace.

Cíle: Zaměřit se na ekologickou výchovu v praxi – „na výchovu pro život“. Využít vědomosti, dovednosti, poznatky při různých aktivitách, hrách tak, aby si žáci uvědomili svoje zapojení do společenského dění a svoji osobní zodpovědnost za stav naší planety („Skromnější život, krásnější svět“).

Velikost skupiny: celá škola, všechny třídy + třídní učitelé.

Rozvíjené kompetence: komunikativní, k řešení problémů, sociální, personální, občanské, pracovní, k učení.

Klíčová slova: globální problémy, zodpovědnost, výchova pro život, spolupráce, Den Země, konference v Rio de Janeiro.

Pomůcky: filmy s ekologickou tematikou – Ropáci, Bios, Muž, který sázel stromy, odborné publikace – např. Zachraňme Zemi – závěry z konference v Riu – náměty, Nepříjemná pravda – Al Gore, Modrá, nikoliv zelená planeta – V. Klaus (diskuse), nástěnky, panely, internet, atlasy atd.

Postup a organizace: V průběhu jednoho měsíce budou třídní učitelé pracovat se svými třídami na konkrétních úkolech, (organizace Proč se slaví Den Země),

učitelé Př, Z, Vv, Přv, Vc, Prv, Hv, Ov, Inf., Pv budou v rámci ŠVP plnit rozmanité aktivity na základě předem daného tématu. Tento měsíční projekt bude ukončen projektovým dnem – 22.4. – prezentací.

Ukázka 1. projektového dne na ZŠ ONDŘEJOV ke „Dni Země“ – „PTAČÍ STEZKOU“.
Přiložen harmonogram a návrhy různých aktivit – příprava.